

HOLLY

BOURNE

DRÁMY
A TRAUMY

LÁSKA
A NEVERA

KLEBETY
A KLAMSTVÁ

JE TU ČAS
ODHALIŤ
PRAVDU?

BOLI SME TU

Ahoj, Som tu.

*Aj ja som tu. Našla som Tvoje odkazy písané
červeným perom a mám pocit, že by sme si rozumeli.*

Aj ja nechávam v knihách odkazy.

*Čo keby sme sa stretli na stránkach knihy Charlieho
malé tajomstvá? Mohli by sme tam byť spolu.*

Maj sa.

Nieko, kto Ti rozumie.

xxx

HOLLY BOURNE

**BOLI
SME TU**

slovar

Copyright © 2021 by Holly Thompson
Cover and inside illustrations reproduced by permission
of Usborne Publishing Ltd.

Cover image: shield and leaves © shutterstock

Translation © Jana Vlašičová 2021
Slovak Edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2022

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu Holly Bourne: *The Yearbook*, ktorý vyšiel
vo vydavateľstve Usborne Publishing Ltd. v Londýne v roku 2021,
preložila Jana Vlašičová.

Zodpovedná redaktorka Anna Šikulová

Editorka Katarína Škorupová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2022.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným
odporúčaním pre konečných predajcov.

ISBN 978-80-556-5151-4

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovalt.sk

Túto knihu venujem
knížniciam a každému,
kto sa v nich niekedy ukrýval.

Polovicu nešťastia na tomto svete zapríčiňujú ľudia, ktorí chcú byť dôležití. Nechcú nikomu ublížiť, len ich utrpenie iných vlastne nezaujíma. Alebo ho nevidia, alebo si to vedia ospravedlniť, pretože sú pohltení nekonečne úpornou snahou rozmýšľať o sebe len dobre.

T. S. Eliot

Stavím sa, že autor nikdy nič od T. S. Eliota nečítal a tento citát použil, len aby kniha pôsobila inteligentnejšie.

Zrejme budem...

SUPERMODELKA

Grace Langdonová

GENERÁLNA
RIADITEĽKA

Amelia Murryová

ZABUDNUTÁ

Paige Vickersová

ROČENKA ŠKOLY SV. BENEDIKTA

ODKAZ OD REDAKTORKY

Pozrite, na to, aby ste si pripomenuli, aké to na gympli bolo, nemusíte čítať túto ročenku. Stačí zatvoriť oči a ste tam. Či sa vám to páči, alebo nie, ste tam. Vy a tie populárne decká, bifľoši, športovci, zabávači, decká posadnuté komiksami, ale aj tie tiché, ktoré všetci podozrievali, že z nich vyrastú sérioví vrahovia. Nieкто povie slovo škola a všetci sa tam hneď ocitneme. V neúfichajúcom chause chodieb či jedálne, ktorá sa počas obeda mení na miesto uplatňovania Darwinovej evolučnej teórie, a na záchodoch so zamknutými kabínkami, odkiaľ počuť tlmený plač. Pomyselná spoločenská hierarchia rozhoduje, kto sa ocitne čo najbližšie k ihrisku alebo bežiacej dráhe. Cítite potuchnutý pach šatní pri telocvični. Práve doštudovaného ambiciózneho profáka spoznáte podľa serióznosti. Tí, čo už učia dlhšie, sú otrávení a už dávno sa prestali o študentov zaujímať. Keď začujete zvonček, mykne vás, a keď prechádzate pomedzi ľudí, po-

čujete šepot, ale aj hlučnú vravu, pretože každý chce, aby si ho tí druhí všimali. Drámy, traumy, klebety, výmysly. Nekonečná predvídavosť všetkého. Každé ráno vstávate, oblečiete si príšernú rovnošatu, pochodujete po tomto väzení a premýšľate, akú psychickú traumú si v ten deň odtiaľ odnesiete. Budova patriaca štátu natrieskaná vyplašenými tínedžermi, ktorí zúfalo túžia zistiť, kto vlastne sú, či na nich záleží a či sa im vôbec podarí prežiť.

Čudujete sa, že po týchto zážitkoch som nechcela mať so školou absolútne nič spoločné? A už vôbec nie s touto ročenkou a so všetkým, čo reprezentuje.

Až kým som sa do toho nechtiac nenavliekla...

1. KAPITOLA

Nastal deň fotenia do ročenky a vybrať si na ukryvanie pred tým fiaskom práve toalety pri jazykových učebniach nebol najlepší nápad. Plánovala som sa zavrieť v nejakej kabínke s knižkou z knižnice, aby som sa tomu vyhla. Keď som sa pretisla dverami do mentolovozeleného priestoru, našla som tam hlúčky dievčat bojujúcich o priestor pred zrkadlom, vyľakané vlastným výzorom.

„Mohla by som si požičať tvoju maskaru? Tie mihalnice! Akoby zošaleli a dali sa na... vegánstvo?“

„Tie vlasy! Prečo mám také hrozné vlasy?“

Lícidlá z kozmetických taštičiek vysypané do umývadiel. Vo vzduchu sa miešali prenikavé vône rôznych tužidiel na vlasy. Vrazila som do Grace – nakláňajúcej sa k zrkadlu s najlepším osvetlením.

„Prepáč!“

Sledovala som, ako zvažuje, či mi má vynadať, ale potom sa usmiala, prijala ospravedlnenie a líčila sa ďalej. Veľavýznamne však zdvihla obočie, keď pozrela na babu stojacu pri vedľajšom zrkadle.

Zasekla som sa. Keby som šla na záchod, všimli by si ma a určite by o mne všade rozniesli, že som zmeškala fotenie, lebo ma preháňa. Mala som jediná možnosť – predstierať, že aj ja sa potrebujem upraviť a čakám, kým neskončia. K zrkadlu som sa dostala veľmi ťažko. Grace, Amelia a Laura obsadili tri zo štyroch – každá mala jedno pre seba, samozrejme. Jedno zrkadlo pre krásku, jedno zrkadlo pre monštrum, jedno zrkadlo pre ovcu. Tri dievčatá spojené prísahou, že sa budú k ostatným správať príserne za každú cenu. O posledné zrkadlo sa bili ďalšie tri dievčatá – neodvážili sa však nič namietajú. Chloe bola neskutočne talentovaná – vedela si namaľovať očnú linku za akýchkoľvek okolností. Podarilo sa jej vyčariť na očiach dokonalé tmavé tieň napriek tomu, že mala prístup iba k hornému rohu zrkadla. Jej najlepšia kamoška Hannah sa krčila pod ňou a na vyrážku na brade si cápala krycí mejkap. Postávala som tam a obe ma ignorovali. Nemala som rúž, nemala som si čím namaľovať pery, nemala som ani maskaru na mihalnice. A tak som sa postavila na špičky a našuchorila som si vlasy, aby získali väčší objem. Aspoň som sa snažila.

Šuch, šuch, šuch.

Prečo im to toľko trvá?

V zrkadle som zo seba videla len zdrapy.

Šuch, šuch, šuch.

Amelia vytiahla malý sprej na vlasy, lakovala si účes. V očiach ma z neho zaštipalo a všetky nás dráždilo na kašeľ. Amelia bola monštrum. Pozrela som si na zničené hodinky a odstúpila som, chcela som sa prejsť k wc kabínkam, ale vtom sa otvorili dvere a na prahu stála pani Collinsová.

„Dobre, dievčatá, koniec, už ste upravené, poďme,“ vyštekla so silným írskym prízvukom. „Viete o tom, že na škole máme zákaz líčenia?“

Amelia si ľahostajne ďalej sprejovala účes.

„Ale, pani profesorka, veď ide o fotky do ročenky.“

„Áno, a vy ste mali byť vo vstupnej hale už pred piatimi minútami,“ zatlieskala. Chloe nadskočila, pokazila si linku. „Von!“ viedla nás z toalety ako ovce.

„Potrebujem ísť na záchod,“ protestovala som, keď sa snažila odviešť aj mňa.

„Nie, nepotrebuješ. Poďme. Ideme sa fotiť.“

A tak ma aj s vlasmi, našuchorenými bez zjavného efektu, vyviedla von.

Vo vstupnej hale všetci porušili zákaz používania mobilov – poslúžili im namiesto zrkadielok. Profáci boli zaujatí iným, nemohli nám v tom zabrániť – zorad'ovali nás najprv podľa abecedy – na individuálne fotenie, potom podľa výšky – na skupinovú fotografiu. Fotografi boli nachystaní v dvoch kútoch aj so striebornými dáždňikmi, vďaka ktorým sme vyzerali trošku lepšie aj napriek akné a experimentálnym účesom. Presunula som sa na koniec radu, natiahla som si rukávy mikiny cez prsty a hľadala som Joa Vividichiho a Libby Woodovú. Po piatich rokoch abecedného zorad'ovania som vedela, medzi koho patrím. V prvom ročníku som sa s Joeom raz rozprávala o tom, aké je otravné mať priezvisko začínajúce sa na jedno z posledných písmen abecedy, pretože vždy ste v rade až na konci. Potom sa z neho stal atraktívny, populárny chalan a viac sme

sa nerozprávali. Niežeby som sa s ostatnými veľmi rozprávala – teda, odkedy odišla Ruby.

Šinuli sme sa dopredu, študenti sa zatiaľ usádzali na stoličky a nasadzovali najpríťažlivejší výraz tváre. Všetci sme dobre vedeli, aké sú tie fotky dôležité. Fotka do ročenky totiž definuje vašu minulosť.

A ja som o to nestála.

Nevedela som v tom zmysel. Nikto nevedel, kto som, nikto si ma nebude pamätať. Jediné, čo o mne mohli moji spolužiaci v budúcnosti povedať, bolo: „*Aha, áno, to dievča, tá skoro stále mlčala.*“

Ale už som bola zaseknutá v rade a nemala som na výber.

Čoskoro prídem na rad, aby zachytili moju nevýraznú tvár, ktorá sa nikomu nevypíše do pamäti.

„Paige Vickersová?“ Asistentka fotografa zdvihla zrak od zoznamu a ja som podišla dopredu.

„Ahoj, Paige.“ Hlas fotografa celého červeného a spoteného bol príliš výrazný. „Pod' sem a sadni si na stoličku, miláčik.“

Nepáčilo sa mi, že mi povedal miláčik, ale poslušne som sa usadila a nevedela som sa dočkať konca.

„Dobre, keby si posunula kolená nabok. Nie na tú stranu, na opačnú. Výborne, zlatko. Dobre, teraz otoč hlavu ku mne. Nie až tak. Trošku doprava. Výborne.“ Odklonil sa od fotoaparátu a nútene vytiahol oba kútiky úst nahor. „A teraz veľký úsmev, slečinka. Pod'me, ešte trochu. Tak je to lepšie.“ *Šťuk, šťuk, šťuk.* Zablýskalo sa v celej vstupnej hale. „A teraz ešte úsmev, pod'me.“

A to bol problém. Nevedela som, ako sa usmievať, hlavne na fotkách. Nemala som s tým takmer žiadne skúsenosti.

„Široký úsmev. Poďme! Posledný rok v škole. Budúcnosť máš pred sebou... Dobre teda. Nič to.“

Vstala som zo stoličky, aby som uvoľnila miesto Libby, a poslušne som sa presunula do radu zoradeného podľa výšky. Pani Collinsová mala rozkazovačnú náladu a zlučovala nás do hlúčikov podľa výšky. Náhodou som zachytila Ameliin nevraživý pohľad. Napriek tomu, že Amelia patrila medzi tie najpopulárnejšie dievčatá v škole, veľmi dobre vedela, kto som. Môj nepatrný význam spočíval v tom, že som bola šéfredaktorkou školských novín, ktoré nikto nečítal pozornejšie ako ona a jej kamošky. Nebola som hlúpa, a tak som o nich uverejnila len samé úžasné veci. Zízala som na zaprášenú drevenú podlahu a o desať minút nám kázali, aby sme sa vyšplhali na nejaké vetché kovové lešenie. Najvyšší študenti zaujali miesto v hornom rade. Chalani sa strkali a žartovali, že jeden druhého zhodí, učitelia sa im vyhrážali, že ich nechajú po škole.

Pani Collinsová ukázala prstom na moju skupinu.

„Dobre, teraz vy. Hore! Žiadne vtipkovanie.“

Vyštverala som sa po schodoch a vsunula som sa do druhého radu, prezerajúc si obrovský plagát na stene, ktorý nám pripomínal, aby sme sa stále pýtali sami seba, čo by urobil Ježiš. Lešenie zavrzgalo a Sam Hutchins povzbudzoval chalanov, aby vyskočili. V ušiach sa mi ozýval škrekot, pani Collinsová ho nechala po škole.

„Prestaňte. Veď ste maturanti, pre boha živého, tak sa podľa toho správajte, dokelu,“ povedala.

Fotograf sa však s nami vôbec nerozprával, akoby sme boli maturanti.

„Dobre, chlapci a dievčatá, potrebujem, aby ste sa trochu potlačili. Šup, šup, šup. Poďme. Nehanbite sa. Ešte trochu, ešte trochu...“ Postupne sa z nás stal zhluk tmavomodrých mikín, nepreniknuteľná hrča absolútnej uniformity. Professori sa usadili v spodnom rade a po ich bokoch sedeli najnižší študenti. „Dobre, a teraz sa všetci usmejte. Budem počítat' do troch – jeden, dva, tri.“ Namierili na nás biele dáždnyky a všetkých nás oslepili. Okamžite sme sa stali minulosťou a dívali sme sa do budúcnosti. Všetci sme po zásahu bleskov žmurkali, a keď sme otvorili oči, hneď sme boli o pár rokov starší ako na tej fotke.

Fotograf pri pohľade na displej vystrúhal grimasu.

„Ale, no tak, prestaňte s tými vtipmi.“

„Čo sa stalo?“ vyštekla pani Collinsová.

„Zdá sa, že niektorým študentom sa zdá vtipné, keď robia spolužiakom somárske uši.“

Rozhliadli sme sa okolo seba, aby sme zistili, kde je epicentrum drámy. V prednom rade pár deciek vedľa Joea Vividichio a Ethana Chambersa vybuchlo do smiechu. Zdalo sa, že máme vinníkov. A podľa červenej tváre Charlieho Shawa pred nimi sme odhalili aj obeť. Charliemu sa darilo prechádzať z ročníka do ročníka pomerne v pohode, kým sa pred dvomi rokmi na diskotéke neopil a neomdlel na záchode celý mokrý od vlastného moču. Odvtedy bol terčom posmechu.

Pani Collinsová sa zavrтела na stoličke.

„Buďte už konečne dospelí. Nechápem, čo je to s vami.“

„Skúsime to znova, chlapci a dievčatá. Úsmev, prosím. Raz, dva, tri.“ Znova nás oslepilo, ale fotograf zasa nebol spokojný. „Ale no tak, už stačilo.“

Vo vstupnej hale sa ozýval rehot, začínal sa šíriť ako ná-
kaza. Pridal sa dievčenský chichot, Gracin vysoko posta-
vený piskot preťal vzduch po mojej pravici.

Pani Collinsová sa postavila.

„Dobre, decká. Stačilo. Začnite sa správať primerane
svojmu veku. Prepáčte,“ povedala fotografovi, „neviem, čo
to do nich vošlo.“

Škola, pomyslela som si. To do nás vošlo.

Znova sa nám vyhrážala, že nás nechá po škole, čo všet-
kých ešte viac rozosmialo. Joe bol vo švungu – predvádzal
sa, napínal prsné svaly, na všetky strany vysielal pach alfa-
samca. Červeň sa Charliemu rozšírila z tváre aj na krk.

„Posledný raz. Žiadne somárske uši. Pozrite na mňa.
Povedzte – *sýr*. Raz, dva, tri.“

Zavládla tam taká hystéria, že sme ani nepočuli cvak-
nutie fotoaparátu. Asi dvanásť ľudí sa týčilo nad Charliem
a dorábali mu zajačie uši. Snažila som sa byť sama sebou,
zízala som na plagát a premýšľala, čo by asi urobil Ježiš –
či by Judášovi počas pózovania Da Vincimu dorobil so-
márske uši.

Pani Collinsová znova vyskočila a čosi zakričala s takým
silným írskym prízvukom, že jej nikto nerozumel. Decká ju
začali napodobňovať. Fotograf si prekrížil ruky na prsiach
a znechutene nás pozoroval. Slečna Bellová, naša nová ma-
tikárka, v tichosti odbehla, aby dotiahla reverenda Johna.
Mal nám dohovoriť a pomodliť sa za nás. V tomu smie-
chu a zmätku som natiahla krk a pozrela som sa na Char-
lieho Shawa. Uškrňal sa – nemal na výber, musel to zniesť
a zasmiať sa. Zanedlho sa s hrmotom dovalil reverend John
a celý ročník nechal deň po škole. Všetci sme museli pretr-

pieť dvadsaťminútovú prednášku o tom, ako sme poškodili meno školy (a nezabúdajme na Boha). Potom, po hromadnom ospravedlnení fotografovi, sme všetci zvolali *sýr* a posledný raz sa zablyso. Tú snímku použili len do ročenky. V budúcnosti si všetci najprv pozrú svoju tvár, aby zistili, či na fotke vyzerajú dobre. Potom si prezrú tváre svojich lásk a nepriateľov a napokon ročenku zastrčia do nejakého šuplíka, kde zostarne ako dobré víno.

Premýšľala som o Charliem. O tom, ako si vždy, keď tú fotku uvidí, spomenie na opakované somárske uši, ktoré mu spolužiaci vyrobili prstami, až kým nás všetkých hromadne nechali po škole, a všetci ho potom za to obvinili.

Zostane mu len tá spomienka.

Presne preto som chcela zostať na záchode.

Lepšie byť zabudnutý ako zosmiešnený.

2. KAPITOLA

Kým nám dovolili zliezť z lešenia, bol čas obeda. V jedálni som schmatla sendvič so syrom a s uhorkou a ponáhľala som sa do knižnice. Stačilo prejsť dverami a preplnené chodby sa zmenili na tichý pocit blaženosti. Zo všetkých kútov ma vábili knihy navršené až po strop – ich spoločnosť bola privilegiom a ponúkala pokoj a ticho.

„Ahoj, Paige,“ povedala obrovská hĺba kníh na stole, kde sa požíčovali knihy. „Teda, myslím, že si to ty, Paige. Počkaj, nevidím ťa.“ Slečna Gordonová, školská knihovníčka, odstránila vrchnú knihu z kopy a zrazu sa zjavila s tým svojím dramatickým výrazom – pristrihnuté vlasy a okuliare s hrubizným rámom. Slečna Gordonová mala... intenzívny vzťah s módou. Každý jej outfit bol samostatný umelecký výtvor. Jediná učiteľka, ktorú som si vedela predstaviť žiť aj mimo múrov tejto školy. Napríklad jedna moja časť bola ešte stále presvedčená, že pani Collinsová nocuje vo svojej biologickej učebni. Slečnu Gordonovú som celkom obdivovala. Viedla redakciu školských novín, každý deň mi dovolila obedovať v knižnici a nikdy ma neporovnávala s mojím bratom Adamom.